

Abstrakt

Mellan handlingsutrymme och standardisering – Att definiera hälso- och sjukvårdskuratorns funktion

Författare: Daniel Ståhl^{1,2} (huvudförfattare och presentatör), Elisabet Sernbo¹ och Karin Törnbom^{1,3,4}

¹Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

²Neurosjukvården, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg

³Avdelningen för samhällsmedicin och folkhälsa, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet.

⁴Institutionen för neurovetenskap och fysiologi Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet.

Bakgrund

Mot bakgrund av en uppfattad risk för nedskärningar av personal påbörjade en grupp hälso- och sjukvårdskuratorer ett projekt med att försöka tydliggöra och definiera professionens funktion.

Syfte och frågeställning

Syftet med studien var att analysera reflektioner och erfarenheter som projektet hade väckt hos de involverade.

Metod

Studien baserades på fokusgrupper med tre olika gruppkonstellationer. Två grupper innehöll de involverade hälso- och sjukvårdskuratorerna och en grupp innehöll chefen över enheten samt två hälso- och sjukvårdskuratorer som givits en specialistfunktion inom enheten. Fokusgrupperna genomfördes vid två olika tillfällen och således utgörs det empiriska materialet av totalt sex fokusgrupper. Empirin analyserades med tematisk analys genom en abduktiv process.

Resultat

Deltagarna var eniga i att hälso- och sjukvårdskuratorns funktion är otydlig, och i hög grad beroende av hur den enskilde förstår sitt uppdrag. Vidare framkom att hälso- och sjukvårdskuratorns funktion i varierad grad påverkades av andra professioner. För att göra

hälso- och sjukvårdskuratorns funktion tydligare, och därmed stärka professionens status, var deltagarna i chefsgruppen övertygade om att det behövdes en ökad standardisering av arbetet. De flesta hälso- och sjukvårdskuratorerna delade inte denna uppfattning, utan menade att ett stort handlingsutrymme var nödvändigt för att på lämpligt sätt kunna hjälpa patient/anhörig. Konkret framgick att gruppen hade fokuserat på en ökad enhetlighet i vilka KVÅ-koder man skulle använda vid journalföring. Här framkom en övergripande enighet bland deltagarna att det skulle öka tydligheten i professionens funktion.

Diskussion

Empirin förstås som att hälso- och sjukvårdskuratorns funktion formas i ett komplext samspel mellan egna preferenser, hälso- och sjukvårdskuratorskollegor samt kollegor tillhörande andra professioner. Medan chefsgruppen menade att ökad standardisering var nödvändigt menade hälso- och sjukvårdskuratorerna att ett stort handlingsutrymme är nödvändigt att bibehålla. Vi föreslår att begreppet *pressure specialist*, hämtat från Lipsky, kan vara användbart för att teoretiskt förstå hälso- och sjukvårdskuratorns funktion, och därmed bidra till ett tydliggörande.